

MÅS

om sorg, som genom tiden mildras. »Dä mås fälle äv'en», det går bort efter hand. Ul. *Mås* el. *mås bört*, 1) id. »Värken måddes bört. Svullnaden mås bört». Vm., vg., hl.: 2) tvina bort, långsamt aftyna utan märkbar sjukdom eller känd orsak. Sm., ög. *Mås hän*, småningom förtäras. »Pångarne mås bört». Hl. Jfr fn. *má* (*máta mátt*), terere, adterere.

FÖR-MÅS, v. d. tvina bort. »Håna förmås på mej». Deraf *förmådd*, adj. borttvinnad. Ög. MÅSA, *måsabär*, *måsatov*, *måsserot*, *måstippa*, s. *mösse*.

MÅSA (ipf. o. sup. *måsa*), v. i. q. *båssa*.

MÅSA-RO, m. sopvrå vid spisel, der sopor samlas. Vb. *Måsa rå*, n. id. Nb. (Cal.). S. ro 3.

MÅSKLYFT, *måsfitta*, s. *mos*.

MÅT, *måte*, *mått*, *måttnaföl*, *måttas*, *måtte*, s. *mjöta*.

MÅT, s. *måta* 1.

MÅTA 1, v. a. o. n. 1) skära klint, tälja dåligt. »Han satt å måta». Hs. (Db.). *Meta*, skära. Hs.; 2) göra något sakta och småningom. »Måta å påta». Ög. (Ydre). Fn. *meita* (*meitta*, *meitt*), v. a. skära; fht. *meizan*, *meizzan*; bay. *maissen*, id.; moes. *maitan*, afhugga, *bimaitan*, omskära; jfr mag. *met*, *metz*, afskära; *metélek*, afskärning.

BAK-META, f. baklår. Hs. (Db.).

BRING-META, f. refbenspjäll. Hs. (Db.).

KÖTT-META, f. *kött-måta*, v. a., s. *kyt*.

MÅT, n. smått, men idkeligt arbete. Ög.

MÅTER, m. dålig knif, knif som ej biter. »Den der kniven ä bara en måter». Hs. (Db.). Jfr fht. *mezses*, n. knif (Graff 6, 90): mht. *mezzar*, n.; nht. *messer*, n. id.; bay. *mätz*, dålig knif; n. *mutel*, m. liten knif; fn. *meitill*, m. mejsel.

MÅT(A) 2, v. n. 1 böra, nödgas. »Han måtar skåd 'et badfiskan i vakar väddre. He je int na löstå ti måt». Fl. (Qv.).

MÅVA, s. *möpa*.

MÅ 1, præp. med. *Me*, id. Allm. Fsv. *mæp*; fn. *med*; fe. *mid*; fht., mht., nht. *mit*; moes. *mip*.

MÅ 2, s. *me* 2.

MÅ, *måa*, konj. medan, under det att. Sm.

Meja, id. Hs. (Db.).

MÅFFIKKA, f. 1) liten mage; 2) pudendum muliebre. Sk. (N. Åsbo).

MÅ-FÅRD, f. medfart. G. Fsv. *medhfærdh*, *mædfærp*, f. VGL. S.S. 1, 178; 2, 237; fn. *medferd*.

MÅ-FÖLJE, n. 1) eg. följe, sällskap; 2) hustru. »Han har ett bra måfölje». Fm.

MÅGDE, n. pack, följe, samling af dåliga personer. Åm., hs. (Db., Bj.), hj. *Skójar-mågde*, n. id. Hs. (Db.).

MÅGNAS, s. *mage* 1.

MÅHÄ, n. & m. 1) dum, oduglig människa, tölp, våp. Allm. Ordet förekommer i denna bemärkelse i Petri Erici postilla, s. 124; 2) efterhängsen följeslagare, efterhängsen människa. Vl., g.; 3) tafatt qvinna. Fl. (Nl.). Lapp. *mähä*, lat och oduglig människa; fn. *mähä* el. *mähä*, mes, tafatt människa; d. *mehe*.

MÅIGA, s. *miga*.

MÅIRA, f. vattenarv: *Stellaria media*. G. Nht. *niere*.

MÅJ, 1 (pl.-ar), m. lie som brukas till att måja säd. *Mäj-lie*, m. id. Ög., bhl. D. d. *meiele*, *meille*, id.; ns. *mėje*, f. »die sense» (Schambach, 132); nht. *meej*, sädesskära. Befryndade

MÄJ

äro fn. *mækir*, *mekir*, m. ett slags svärd; fe. *méce*, m.; fsax. *mäki*, m.; fn. *miekka*; moes. *meki*, n.; gr. *μάχαιρα*, f.; ryss. *mečy*; ill. *mecs*, *macs*; slav. *mekü*, id. (Kopit., gl.).

MÄGE-LE, s. le 1.

MÄGE-BOM, m. skaffet på en skördlie. Sk. (Ox.). *Mäge-stake*, m. id. Sk. (Onsjö).

MÄJ 2, m. den bredd af ett sädesfält, som man med lien afmåjar; en »åm» afskuren säd; deraf *ut måj*, *frå-mäj*, m. när säden faller åt afskurna åkern. Ög. (Ydre), sm.

MÄJA 1, f. afhuggen säd, liggande på marken. Kl.

MÄJA 2, f. de träpinnar, som sitta i en ställning vid ändan af en lie för att samla värsäden under huggningen. Vl., bl. *Mäje-re(d)e*, n. Bl. *Böla*, *speda*, f. id. Sk. S. le 1.

MÄJE-KÄR (hårdt k), m. karl som måjar säd. Sm. *Mäjare*, m. karl som måjar värsäd)(*huggare*, m. karl som måjar vintersäd. S. Sk. Fht. *mädåti*; nht. *mäher*; ns. *mėje*, *maier*; holl. *maaijer*, id.

MÄJE-TI(D), m. skördetid. Sm., sk. D. *meie-tid*; nht. *mähezeit*.

MÄJ 2, s. *me* 1.

MÄJKE-DAG, m. onsdag. G. Fn. *midviku-dagr*, m.; n. *mekedag*, *mekdag*, m. onsdag; *midvika*, f. midvecka, midten af veckan; fht. *mittaweche*, f. onsdag (Graff 5, 358); kärnt. *mittak*, m. (Lexer, 50); bay. *mittiche*, *müdche* (Schmeller, 2, 651); swz. *mäktig*, m. id. (Stalder, 2, 194).

MÄK, s. *me* 1.

MÄKA (-a, -a), v. n. slå tunnband; barnlek. Fl. (Nl.).

MAKK el *mekk*, -a, f. ylleskjorta. Vb. (Lycksele). Troligen af fn. *mekko*, arbetares öfverrock.

MÄKKAN, s. *me* 2.

MÄKRÄ, v. n. 1) bräka: a) om getter. Jtl. *Mekkrä*, Sdm.; *mäkär* (ipf. *mäkrä*), id. Vb.; b) om fär. »Färe mäkrar». Fl. (Öb.); 2) säges äfven om horsgökens gnäggande. Sdm. N. *mäkra*, bräka; d. d. *maggre*; nht. *meckern*; lapp. *mekot*; fn. *mökötän*, id.

MÄKER-BÄSS el. *mäkkel-bäss*, m. enkel beckasin, horsgök. *Måsa-mäkkrä*, m. id. Fl. (Öb.). Lapp. *meke*, id. S. *bäss*.

MÄL 1, n. födslomärke, medfödt tecken på kroppen. Vm., sdm., nk. *Födels-fläkk*, m. id. Mora. Deraf *elds mä*, n. eg. eldsmärke; så kallas ett brunt födslomärke och tros uppkomma, om man i förtret kastar någonting mot en hafvande qvinna. Sdm. Nht. *mal*, n. fläck; kärnt. *mäl*, n. (Lexer, 188); fht. *meila*, f.; mht. *mail*; österr. *mail*, id. (Höfer 2, 227); bay. *mailen*, f. pl. hudfläckar; *muetter-mailen*, f. pl. moderfläckar (Schm. 2, 564); nht. *muttermäl*, n. moderfläck; fe. *mäl*, *mæl*, n. fläck; skot. *mail*; e. *mole*, id.; moes. *mail*, n.? fläck, rynka; lt. *macula*, f. fläck; skr. *mala*, fläck, märke. Benfey 1, 478, 500.

MÄL 2, s. *mala*.

MÄLA 1, v. a. 2) tala. »Kan du inte mäla, påg? Han kan hvarken mäla eller tala». Hl., sk., bhl. »Mor mälte (el. mälade) um dä». Sm. *Melä*, G. *Mjäla*, Bhl.; *möla*, id. S. Sk.; 2) anmäla, omnämna. »Mäla viv», i kortspelet marriage. Ul., bl. *Mälla*, v. a. 2, a) omnämna. S. Sk.; b) meddela. Dls. (Tössbo). Fsv. *mæla*, *mela*, v. a. a) tala, säga. VGL. GL. Didr. af B. 117, 20;